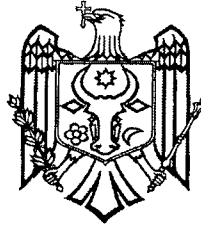


CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355



CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

La № 4-3571-1/19 din 18.01.19

Curtea Constituțională

Nr. dosar: 3-8/19

Prin prezenta, Curtea de Apel Chișinău vă expediază cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 "Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate."

Anexă: cerere, sesizare, încheiere - pe 19 file.

*Vicepreședintele
Curții de Apel Chișinău*

Nelea Budăi

10:24

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR.	189	
28	01	20 19

4

**Curtea Constituțională a
Republicii Moldova,**

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

S E S I Z A R E

**privind excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18
ianuarie 2019 ”Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate”**

I. AUTORUL SESIZĂRII

Blocul electoral ”ACUM Platforma DA și PAS”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexei Mateevici, 31, reprezentat de copreședinții Maia Sandu și Andrei Năstase.

II. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are ca obiect exercitarea controlului constituționalității Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 ”Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate”.

III. CIRCUMSTANȚELE LITIGIULUI EXAMINAT DE CĂTRE INSTANȚA DE JUDECATĂ

La 23 ianuarie a.c., Blocul electoral ”ACUM Platforma DA și PAS” a depus la Curtea de Apel Chișinău o cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale (CEC) vizând anularea Hotărârii CEC nr.2109 din 19 ianuarie 2019 ”Cu privire la organizarea

secțiilor de votare în străinătate pentru alegerile parlamentare și referendumul republican consultativ din 24 februarie 2019”.

După cum se menționează atât în preambul, cât și în pct.1 al hotărârii, stabilirea organizării secțiilor de votare în străinătate s-a făcut la propunerea Guvernului Republicii Moldova, ultimul aprobând în acest sens Hotărârea nr. 30 din 18 ianuarie 2019 ”Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate”. Hotărârea Guvernului nu este publicată până în acest moment în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

IV. EXPUNEREA PRETINSEI SAU A PRETINSELOR ÎNCĂLCĂRI ALE CONSTITUȚIEI, PRECUM ȘI A ARGUMENTELOR ÎN SPRIJINUL ACESTOR AFIRMAȚII

Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 ”Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate”, s-au aprobat ”*lista secțiilor de votare propuse pentru a fi organizate în străinătate*”. În anexă sunt înserate aceste secții de votare, în total 125, dintre care: pentru Circumscripția electorală uninominală nr. 49 la est de Republica Moldova s-au stabilit 27 de secții de votare, pentru Circumscripția electorală uninominală nr. 50 la vest de Republica Moldova – 83 de secții de votare, iar pentru Circumscripția electorală uninominală nr. 51 SUA, Canada – 15 secții de votare.

Considerăm că hotărârea menționată este neconstituțională, întrucât a fost adoptată cu încălcarea mai multor acte legislative, ceea ce echivalează cu nesocotirea principiului statului de drept, consacrat la art.1 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova și dezvoltat în jurisprudența Curții Constituționale. De asemenea, actul contestat contravine art.38 din Legea Supremă. Considerentele pe care se sprijină neconstituționalitatea Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 vor fi expuse în cele ce urmează.

A. Admisibilitatea sesizării

Așa cum rezultă din jurisprudența Curții Constituționale, pentru a fi admisibilă, sesizarea trebuie să întrunească o serie de cerințe și condiții. Condițiile de admisibilitate pot fi

deduse, raționând *per a contrario*, din prevederile pct.28 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, aprobat prin Decizia Curții Constituționale nr.AG-3 din 3 iunie 2014.

Prin raportare la prevederile pct.28 din Regulamentul privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională, se poate conchide că nu există niciun temei de inadmisibilitate a sesizării. Astfel, soluționarea sesizării este de competența Curții Constituționale întrucât, întâi de toate, se contestă o hotărâre de Guvern cu caracter normativ, iar, pe de altă parte, constituționalitatea sau neconstituționalitatea unei hotărâri de Guvern cu caracter reprezintă apanajul exclusiv al Curții.

De asemenea, nu există nici o decizie, hotărâre sau aviz al Curții care s-ar referi la constituționalitatea sau neconstituționalitatea Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019.

Și condiția de inadmisibilitate prevăzută la lit.c) din pct.28 al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională nu este relevantă, or Hotărârea Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019, nefiind modificată sau abrogată, este în vigoare (chiar dacă nu a fost publicată în Monitorul Oficial, aceasta a fost luată ca bază pentru aprobarea de către CEC a Hotărârii nr.2109 din 19 ianuarie 2019).

Sesizarea în cauză nu poate fi considerată ca fiind nefondată, date fiind argumentele ce vor fi expuse în partea care vizează analiza de constituționalitate intrinsecă a actului contestat.

De asemenea, la ridicarea excepției de neconstituționalitate au fost respectate prevederile pct.19² din Regulament. Or, hotărârea Guvernului intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; Blocul electoral "ACUM Platforma DA și PAS" este unul dintre părțile litigiului; Hotărârea CEC nr.2109 din 19 ianuarie 2019 "Cu privire la organizarea secțiilor de votare în străinătate pentru alegerile parlamentare și referendumul republican consultativ din 24 februarie 2019" a avut ca bază juridică pentru adoptare anume Hotărârea Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 "Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate", deci anume aceste act normativ urmează a fi aplicat în cadrul dosarului pendinte; nu există nici o hotărâre a Curții care ar viza Hotărârea Guvernului menționată.

2

Trebuie de menționat că, deși art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, nu prevede vreo diferențiere între hotărârile Guvernului care pot fi supuse controlului constituționalității sub aspectul caracterului lor normativ ori individual, reieșind din prevederile art.31 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, precum și a art. 4 alin. (3) din Codul jurisdicției constituționale, potrivit cărora Curtea Constituțională examinează în exclusivitate probleme de drept, rezultă că doar hotărârile Guvernului cu caracter normativ sunt susceptibile controlului de constituționalitate (nu și cele individuale); altfel spus, toate hotărârile de Guvern cu caracter normativ sunt *de plano* admisibile. Hotărârea contestată comportă, fără îndoială, caracter normativ, întrucât, prin conținutul său, se circumscrie tuturor elementelor unui act normativ prevăzute atât de legislație (art.2 din Legea nr. 100/2017 privind actele normative), cât și de doctrina juridică de specialitate - are caracter general, este impersonală (nu vizează o persoană) și produce efecte *erga omnes* etc. Obligația exercitării controlului de constituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 îi incumbă Curții Constituționale și întrucât Legea contenciosului administrativ nr.793/2000, prin art.4 lit.c), exceptează de la verificarea pe calea contenciosului administrativ actele normative ale Guvernului, acestea fiind, conform aceleiași prevederi legale, susceptibile controlului de constituționalitate. În măsura în care s-ar ajunge la o concluzie precum că Hotărârea Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 nu poate fi supusă controlului de constituționalitate, având în vedere atât caracterul său normativ, cât și interdicțiile Legii contenciosului administrativ, ar rezulta că aceasta nu poate fi cenzurată nici de către instanța de contencios administrativ, nici de către instanța de contencios constituțional, ceea ce este inadmisibil (doar actele denumite "fine de neprimire" nu pot fi cenzurate, Hotărârea Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 neîncadrându-se în această categorie).

Reieșind din considerentele enunțate, se poate conchide că **nu există niciun motiv pertinent pentru a declara inadmisibilă sesizarea cu privire la excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 "Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate".**

B. Neconstituționalitatea intrinsecă a Hotărârea Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 prin raportare la art.1 alin.(3) din Constituție

Potrivit art.1 alin.(3) din Legea Supremă, *"Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate"*.

În dezvoltarea principiului statului de drept, Curtea Constituțională, în Hotărârea nr.24 din 27 iulie 2017 "Privind controlul constituționalității Decretului Președintelui Republicii Moldova nr. 105-VIII din 28 martie 2017 privind desfășurarea referendumului republican consultativ asupra unor probleme de interes național (referendumul republican consultativ) (sesizarea nr.40a/2017)" a remarcat, în paragrafele 78 și 79, că *"(p)rincipiul legalității este parte componentă a principiilor statului de drept, consacrat prin art.1 alin.(3) din Constituție"* și că *"[...] respectarea legilor este obligatorie, iar încălcarea acestei obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept"*. Aceeași alegație se regăsește și în Hotărârea Curții Constituționale nr.22 din 16 iulie 2015 "Privind controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului nr. 140 din 3 iulie 2015 privind numirea în funcția de Avocat al Poporului pentru drepturile copilului (Sesizarea nr. 31a/2015)" [§ 50-51].

Astfel, în lumina principiului legalității, **controlul de constituționalitate exercitat de Curtea Constituțională privește nu doar corespunderea Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 cu Constituția, ci și respectarea, la adoptarea acesteia, a unui act normativ cu valoare infraconstituțională (în cazul dat, a Codului electoral), situație care, în ipoteza în care se confirmă, se convertește într-o veritabilă clauză de neconstituționalitate prin raportare la art.1 alin.(3) din Legea Supremă. Altfel spus, în măsura în care actul normativ al Guvernului - Hotărârea Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 - nu respectă prevederile legii, aceasta echivalează cu nerespectarea principiului statului de drept consacrat la art.1 alin.(3) din Constituție și, implicit, conduce la neconstituționalitatea acestuia.**

La adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019, au fost nesocotite 2 cel puțin 2 prevederi exprese ale Codului electoral. Este vorba de două criterii statuate la art.31

alin.(4) din Codul electoral care, având în vedere că sunt stipulate în lege, nu puteau fi ignorate: criteriul prevăzut la lit.c) - *informațiile obținute în rezultatul înregistrării prealabile a cetățenilor aflați în străinătate, conform procedurii stabilite printr-un regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală* și criteriul stabilit la lit.d) - *numărul de alegători care au participat la scrutinul precedent.*

1. Nesocotirea criteriului prevăzut la art.31 alin.(4) lit.c) din Codul electoral - informațiile obținute în rezultatul înregistrării prealabile a cetățenilor aflați în străinătate, conform procedurii stabilite printr-un regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală

În conformitate cu lit.c) a alin.(4) din art.31 din Codul electoral, ”*La deschiderea secțiilor de votare din străinătate se va ține cont de (...) informațiile obținute în rezultatul înregistrării prealabile a cetățenilor aflați în străinătate, conform procedurii stabilite printr-un regulament aprobat de Comisia Electorală Centrală;*”

Cu toate că norma legală obligă la luarea în considerație a acestui criteriu, la adoptarea hotărârii contestate acesta a fost ignorat cu desăvârșire.

În cele ce urmează vom prezenta o scurtă analiză, pe de o parte, a înregistrărilor prealabile de pe pagina web al CEC¹ care s-a încheiat la 9 ianuarie a.c. și, pe de altă parte, secțiile de votare propuse de a fi deschise de către Guvern prin hotărârea contestată.

a) Circumscripția nr.50 la vest de Republica Moldova

Cea mai gravă încălcare se atestă în Germania, pe locul 4 după numărul de înregistrări prealabile, cu 2 983 de înregistrări și doar 2 secții de votare (cu un raport de 1 110 înregistrări prealabile per secție de votare). Urmează Regatul Unit, care este pe locul 2 după numărul de înregistrări prealabile (3 546), dar în care s-au deschis doar 4 secții de votare (cu un raport de 886,5 de înregistrări per secție de votare). Cea de-a treia țară cu cel mai mare raport între numărul de înregistrări prealabile per secție de votare (708,5) este Irlanda, în care s-au înregistrat prealabil 1 417 de alegători, dar s-au deschis doar 2 secții de votare.

În Belgia și Olanda, s-au deschis doar câte o secție de votare, similar cu Croația și Lituania, deși în Belgia raportul între numărul de înregistrări prealabile per secție de votare

¹ <https://inregistrare.cec.md/Statistics>

este 464, în Olanda – 348, dar în Lituania – doar 5 și în Croația – doar 1. În România s-au deschis doar 12 secții de votare la 2 983 de înregistrări prealabile (un raport de 248,5 între numărul de înregistrări prealabile și numărul de secții de votare), în comparație cu raportul de 99 în Cehia, cu 198 de înregistrări prealabile și 2 secții de votare.

În Danemarca (locul 11) nu s-a deschis nicio secție de votare, deși s-au înregistrat 217 alegători, în comparație cu Norvegia, unde s-a deschis o secție de votare la 85 de înregistrări.

Tabel privind statistica înregistrării prealabile în circumscripția nr.50 la vest de Republica Moldova, în ordine descrescătoare

Nr.	Țara	Nr. de înregistrări prealabile	Nr. localități	Nr. secții de votare constituite	Raportul înregistrări prealabile / nr. secții de votare
1.	Italia	5 305	384	29	182,9
2.	Regatul Unit al Marii Britanii și a Irlandei de Nord	3 546	151	4	886,5
3.	România	2 983	50	12	248,5
4.	Germania	2 221	300	2	1.110,5
5.	Franta	2 008	184	7	286,8
6.	Irlanda	1 417	40	2	708,5
7.	Spania	728	70	5	145,6

8.	Belgia	464	33	1	464
9.	Olanda	348	35	1	348
10.	Portugalia	258	33	5	51,6
11.	Danemarca	217	19	0	0
12.	Republica Cehă	198	16	2	99
13.	Elveția	171	16	1	171
14.	Grecia	143	7	2	71,5
15.	Austria	106	12	1	106
16.	Norvegia	85	8	1	85
17.	Luxemburg	75	1	0	0
18.	Suedia	63	8	1	63
19.	Polonia	50	7	1	50
20.	Monaco	54	1	0	0
21.	Ungaria	38	4	1	38
22.	Finlanda	33	5	0	0
23.	Cipru	30	3	0	0
24.	Estonia	24	2	1	24
25.	Letonia	21	2	1	21
26.	Bulgaria	13	2	1	13
27.	Malta	12	3	0	0
28.	Slovacia	9	2	0	0
29.	Islanda	6	2	0	0

30.	Slovenia	5	3	0	0
31.	Lituania	5	3	1	5
32.	San Marino	4	1	0	0
33.	Serbia	2	1	0	0
34.	Croația	2	1	1	2
35.	Bosnia și Herțegovina	1	1	0	0
36.	Munteșnegru	1	1	0	0
37.	Macedonia	1	1	0	0

Legat de localitățile unde s-a propus sau unde era nevoie de constituit secții de votare prin raportare la numărul înregistrărilor prealabile, trebuie de menționat următoarele.

În România, s-a propus deschiderea a 12 secții de votare. Potrivit numărului de înregistrări prealabile, era necesar de a fi deschise încă 2 secții de votare în București (969 înregistrări prealabile) și încă o secție de votare în Iași (360 înregistrări prealabile). Totuși, Guvernul a propus deschiderea unei secții de votare în Sibiu, unde numărul de înregistrări prealabile este mult mai mic decât la București și Iași (61).

În Irlanda, cel mai mare număr de înregistrări prealabile a fost în apropierea capitalei Dublin. Guvernul a propus însă deschiderea unei secții de votare în Dublin, iar alta în Tralee. Potrivit statisticii de înregistrări prealabile, în Tralee nu s-a înregistrat nicio persoană, iar în localitățile apropiate – maxim 7 persoane. A doua secție de votare ar fi trebuit să fie deschisă fie în Dublin, fie într-o localitate din sud, care s-ar fi aflat mai aproape de alte localități în care s-au înregistrat prealabil mai multe persoane, cum ar fi Limerick sau Cork.

În Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, era necesară deschiderea a cel puțin încă o secție de votare în Londra sau în apropierea Londrei.

În Franța, s-a creat cu o secție de votare mai mult în comparație cu alegerile precedente din 2016, în Marsilia. Totuși, în sudul țării, cel mai mare număr de înregistrări prealabile este în Cannes, care este în apropiere de Marsilia și în apropiere de Monaco, unde la fel este un număr destul de mare de înregistrări prealabile, în comparație cu Marsilia. De fapt, la alegerile prezidențiale din 2016, la Monaco a fost constituită o secție de votare, iar pentru alegerile parlamentare nu s-a decis constituirea unei secții de votare în Monaco. Potrivit numărului de înregistrări prealabile, cea mai potrivită localitate pentru o secție de votare ar fi fost Monaco sau Cannes, nicidecum Marsilia.

În Belgia numărul de înregistrări prealabile este de 464 și ar fi fost necesară constituirea a 2 secții de votare în loc de una, fie constituirea unei secții de votare în Luxemburg, unde s-au înregistrat 75 persoane, și unde ar fi putut vota persoanele din nord-vestul Germaniei.

În Olanda numărul de înregistrări prealabile este de 348 și ar fi fost necesară constituirea a 2 secții de votare în loc de una. Cea mai potrivită localitate ar fi fost în estul țării, pentru a compensa numărul mic de secții de votare în Germania și a da posibilitate persoanelor din nord-vestul Germaniei de a vota în Olanda.

În Danemarca, s-au înregistrat prealabil 217 persoane, dar nu s-a creat nicio secție de votare, ar fi fost necesară crearea a cel puțin încă o secție de votare în capitala țării, Copenhaga.

În Germania, situația este destul de gravă, or aceasta este țara cu cel mai mare raport de înregistrări prealabile per secție de votare și un număr foarte mare de înregistrări prealabile (2221) în tocmai 300 de localități. Dacă se ținea cont de datele înregistrărilor prealabile, ar fi fost necesară deschiderea a încă cel puțin 2 secții de votare (nord – Hamburg, sud – Munchen) și a unor secții de votare în alte state vecine cu Germania aproape de hotare.

b) Circumscripția nr.51 SUA, Canada

În circumscripția nr.51 SUA, Canada s-au înregistrat prealabil, în total, 2769 de cetățeni (1014 Canada și 1755 SUA).

Geografic, aceste înregistrări sunt concentrate în jurul marilor orașe din aceste țări, unde se cunoaște că avem comunități de moldoveni: Coasta de Est, Coasta de Vest a SUA,

11

Regiunea Chicago, statele Florida, Colorado. În Canada, comunitățile de moldoveni din Calgary și Edmonton s-au mobilizat, a câta oară, în încercarea de a cere o secție de vot în localitatea lor.

Deschiderea a 12 secții de vot în SUA și a 3 secții de vot în Canada nu se pliază nicidecum pe rezultatele înregistrării prealabile.

În SUA s-au deschis 12 secții de vot. Unele dintre ele au fost deschise în pofida numărului extrem de mic de înregistrări prealabile, uneori chiar zero înregistrări prealabile. Pe de altă parte, Guvernul a ignorat, în special, următoarele orașe cu un număr semnificativ de înregistrări prealabile: Dallas (15), Los Angeles (19), Denver (333), Boston (93), Orlando (45) și Miami (31).

În Canada s-au deschis tradiționalele secții de vot în Ottawa, Toronto și Montreal. În schimb, nu s-a deschis nicio secție de vot pe partea de vest a Canadei. Moldovenii din Calgary, deși s-au înregistrat prealabil în număr mare, nu au fost luați în considerație - 344 de înregistrări prealabile și nicio secție de vot.

Sintetizând cele menționate, putem conchide că criteriul înregistrării prealabile stabilit în lege a fost ignorat la emiterea hotărârii contestate. Prin hotărârea Guvernului s-a propus deschiderea de secții de votare acolo unde nu au existat înregistrări prealabile și, invers, nu a fost deschisă nicio secție de votare acolo unde au existat cetățeni care s-au înregistrat în prealabil în număr mare. Așa fiind, putem constata eludarea flagrantă a lit.c) din alin.(4) a art.31 din Codul electoral la emiterea actului normativ suspus controlului de constituționalitate.

2. Nesocotirea criteriului prevăzut la art.31 alin.(4) lit.d) din Codul electoral - numărul de alegători care au participat la scrutinul precedent

În conformitate cu lit.d) a alin.(4) din art.31 din Codul electoral, *"La deschiderea secțiilor de votare din străinătate se va ține cont de (...) numărul de alegători care au participat la scrutinul precedent;"*

Ultimul scrutin național într-o singură circumscripție națională care s-a desfășurat în Republica Moldova sunt alegerile prezidențiale din 2016 - 30 octombrie 2016 primul tur de scrutin și 13 noiembrie 2016 al doilea tur de scrutin.

Conform informației oficiale a CEC, în primul tur de scrutin au participat la votare 67 205 alegători peste hotare, iar în turul II – 138 720 alegători (adică cu 71 515 mai mult decât în turul I).

La scrutinul din noiembrie 2016, în 18 secții de vot nu au ajuns buletine de vot. Conform estimărilor, doar în aceste secții de vot nu au reușit să voteze din acest motiv peste 20 mii de oameni.

Cele 18 secții de votare unde nu au ajuns buletine de vot sunt următoarele: 1. Marea Britanie, Londra - Stratford; 2. România, București (sediul misiunii); 3. Irlanda, Dublin; 4. Italia, Parma; 5. Italia, Padova (sediul consulatului); 6. Italia, Verona; 7. Franța, Villeneuve-Saints-Georges; 8. România, București (secția consulară); 9. Marea Britanie, Londra (sediul misiunii); 10. Italia, Mestre; 11. Franța, Paris (sediul misiunii); 12. Germania, Frankfurt (sediul misiunii); 13. Italia, Bologna; 14. Franța, Montreuil; 15. Belgia, Bruxelles (sediul misiunii); 16. Rusia, Moscova (secția consulară); 17. Canada, Montreal; 18. Rusia, Moscova.

Pe lângă cele 18 secții de votare unde s-au terminat buletinele de vot, în 10 alte secții de votare au votat peste 2500 de alegători. Acestea sunt următoarele: 1. Italia, Brescia; 2. Italia, Modena; 3. Italia, Treviso; 4. Germania, Berlin (sediul misiunii); 5. Italia, Milano (sediul consulatului); 6. Italia, Roma; 7. Italia, Milano; 8. România, Iași (sediul consulatului general); 9. Italia, Padova; 10. SUA, Chicago.

Prin raportare la prevederile art.31 alin.(4) lit.d) din Codul electoral, în apropiere de aceste secții de votare trebuiau deschise în mod obligatoriu încă câte cel puțin o secție, adică în total 28 de secții de votare.

Însă, din cele 28 de secții de votare care trebuiau obligatoriu deschise potrivit legii conform rezultatelor alegerilor prezidențiale, **prin actul administrativ contestat nu s-a propus deschiderea nici măcar a unei secții de votare.** Unica secție de votare în raport cu

care se poate spune că ar fi în apropiere cu una în care s-au terminat buletinele de vot este secția de votare din Ravena (Italia) - în apropiere de Bologna.

Astfel, constatăm că la adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 "Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate" nu s-a ținut cont nici de prevederile art.31 alin.(4) lit.d) din Codul electoral.

Trebuie de menționat că, întrucât în lege s-au specificat particularitățile de constituire a secțiilor de votare, acestea sunt obligatorii pentru autoritățile care sunt implicate în acest proces – Comisia Electorală Centrală care stabilește organizarea secțiilor de votare peste hotare; Guvern care propune, dar și Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, și alte autorități publice relevante care colaborează la elaborarea hotărârii Guvernului. În niciun caz nu se poate susține ipoteza potrivit căreia stabilirea secțiilor de votare ar constitui o chestiune de oportunitate exclusiv politică de vreme ce textul legii prevede expres condiții (inclusiv de natură tehnică) pentru aceasta.

C. Neconstituționalitatea intrinsecă a Hotărârea Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 prin raportare la 38 din Constituție

Potrivit art. 38 din Legea Supremă:

"(1) Voința poporului constituie baza puterii de stat. Această voință se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

(2) Cetățenii Republicii Moldova au drept de vot de la vârsta de 18 ani, împliniți până în ziua alegerilor inclusiv, excepție făcând cei puși sub interdicție în modul stabilit de lege.

(3) Dreptul de a fi aleși le este garantat cetățenilor Republicii Moldova cu drept de vot, în condițiile legii."

Hotărârea Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 "Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate" contravine prevederilor acesteia. Or, prin neasigurarea unui număr suficient de secții de votare peste hotarele țării se va limita serios posibilitatea cetățenilor de a participa la acest scrutin și de a-și exercita dreptul constituțional de a vota.

V. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Pentru motivele arătate, întrucât la adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 "Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate" nu s-a ținut cont de prevederile art.31 alin.(4) lit.c) și lit.d) din Codul electoral, fiind astfel înfrânt principiul statului de drept consacrat de art.1 alin. (3) din Constituție și interpretat în jurisprudența Curții Constituționale, precum și că hotărârea contravine art.38 din Constituție, în temeiul art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, a art.4 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și Codului jurisdicției constituționale, solicităm:

- 1) declararea sesizării ca fiind admisibilă;
- 2) constatarea neconstituționalității Hotărârii Guvernului nr. 30 din 18 ianuarie 2019 "Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate".

VI. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA

Declarăm pe onoare că informațiile ce figurează în prezenta sesizare sunt exacte.

Municipiul Chișinău,

25 ianuarie 2019



Maia Sandu



Andrei Năstase

ÎNCHEIERE

26 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Curtea de Apel Chișinău, instanța de contencios administrativ
având în componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul Anatol Pahopol
Grefier Andriana Seu

judecând în ședința publică pricina la cerere de chemare în judecată Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS” împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenient accesoriu Guvernul RM, privind anularea hotărârii nr.2109 din 19.01.2019,-

A CONSTATAT:

La data de 24.01.2019 Blocul electoral „ACUM Platforma DA și PAS” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenient accesoriu Guvernul RM, solicitând anularea hotărârii nr.2109 din 19.01.2019 Cu privire la organizarea secțiilor de votare în străinătate pentru alegeri parlamentare și referendumul republican consultativ.

În cadrul judecării pricinii reprezentantul Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS” a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate în privința hotărârii Guvernului RM nr.30 din 18.01.2019 Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate, anexând sesizarea respectivă adresată Curții Constituționale a RM.

Ascultând explicațiile participanților la proces, studiind materialele pricinii instanța consideră necesar de a admite cererea reprezentantului Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS” privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, având în vedere următoarele:

În conformitate cu art. 12¹ CPC al RM, (1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a

cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîină pledoariile. 19

La caz, instanța de judecată constată că cererea de chemare în judecată a fost pusă pe rol și sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2) art. 12¹ pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitată de partea în proces.

În baza art. 12¹, 269-270 CPC al RM instanța de judecată,-

DISPUNE:

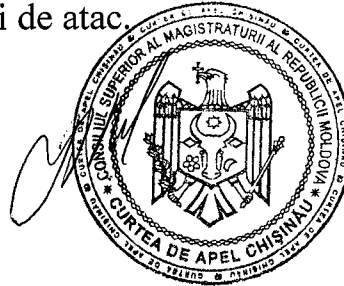
Admite cererea reprezentantului reclamantului Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS”.

Ridică excepția de neconstituționalitate a hotărîrii Guvernului RM nr.30 din 18.01.2019 Cu privire la organizarea secțiilor de votare din străinătate, invocată în cadrul judecării pricinii la cerere de chemare în judecată Blocului electoral „ACUM Platforma DA și PAS” împotriva Comisiei Electorale Centrale, intervenient accesoriu Guvernul RM, privind anularea hotărîrii nr.2109 din 19.01.2019.

Expediază pricina la Curtea Constituțională RM pentru examinarea sesizării respective.

Încheiere nu se supune nici unei căi de atac.

Judecătorul
Curții de Apel Chișinău



Anatol Pahopol